

OBSAH

Předmluva	7
O autorkách	10
Slovník pojmů	11
1. Vzdělávací potřeby v inkluzivním pojetí	15
1.1 Koncept speciálních vzdělávacích potřeb	16
1.2 Mění se paradigma – žáci s potřebou podpůrných opatření	18
1.3 Příprava nerestriktivních podmínek výuky	19
1.3.1 Úprava materiálů pro výuku	19
1.3.2 Výukové strategie	22
1.4 Inkluze žáků s mírnou potřebou podpůrných opatření	28
1.5 Inkluze žáků se zvýšenou potřebou podpůrných opatření	32
1.6 Inkluze žáků s intenzivní potřebou podpůrných opatření	35
1.7 Zavádění inkluzivních opatření ve škole a překonávání rizik	38
2. Sociální heterogenita jako charakteristika inkluzivní školy	41
2.1 Kulturní a etnická heterogenita	44
2.2 Jazyková heterogenita	48
2.3 Heterogenita pohlaví a genderové aspekty inkluze	52
2.4 Věková heterogenita	55
2.5 Heterogenita kognitivních předpokladů a mentálních schopností	57
2.6 Rozdílnost žáků podle temperamentových charakteristik	60
3. Inkluze ve výzkumných šetřeních	63
3.1 Výzkum zaměřený na postoje jednotlivých účastníků vzdělávacího procesu ...	64
3.1.1 Postoje pedagogů a dalších odborníků k inkluzivnímu vzdělávání	65
3.1.2 Postoje rodičů dětí se speciálními vzdělávacími potřebami k inkluzivnímu vzdělávání	67
3.1.3 Postoje dětí mladšího školního věku k inkluzivnímu vzdělávání	70
3.1.4 Výzkum v oblasti postojů studentů středních škol k osobám s postižením ...	72
3.1.5 Výzkum v oblasti postojů studentů vysokých škol k osobám s postižením	72
3.1.6 Postoje žáků se speciálními vzdělávacími potřebami k inkluzivnímu vzdělávání	76
3.2 Výzkum zaměřený na hodnocení efektivity výukových metod	77
3.3 Inkluzivní výzkum jako součást inkluzivní společenské praxe	78
3.3.1 Participační a emancipační výzkum	79
3.3.2 Charakteristiky inkluzivního výzkumu	80
3.3.3 Vymezení rolí v inkluzivním výzkumu	81
3.3.4 Metody používané v inkluzivním výzkumu	83
3.3.5 Úskalí inkluzivního výzkumu	84

4. Inkluzivní vzdělávání	89
4.1 Současné změny v oblasti inkluzivního vzdělávání v České republice	90
4.2 Kompetence inkluzivního pedagoga	102
4.3 Příprava pedagogů na inkluzivní vzdělávání	106
4.4 Změny v pojetí žáka a změny v organizaci vyučování	117
4.5 Úpravy kurikula v inkluzivním pojetí	124
4.6 Pedagogická kooperace v procesu inkluze	128
5. Případová studie školy	141
5.1 Základní informace	142
5.1.1 Škola	142
5.1.2 Třídní učitel	142
5.1.3 Třída	142
5.1.4 Prostředí třídy	143
5.1.5 Žáci s potřebou podpůrných opatření	143
5.2 Další vývoj ve třídě 4. A – první kroky	144
5.3 Další vývoj ve třídě 4. A – začátek druhého pololetí	146
5.4 Konec školního roku a situace ve 4. A	148
6. Inkluzivně orientovaná diagnostika a poradenství	151
6.1 Diagnostika žáků se speciálními vzdělávacími potřebami v současném pojetí	152
6.1.1 Diagnostika v inkluzivním pojetí	153
6.1.2 Průběh inkluzivní diagnostiky	154
6.1.3 Dlouhodobost a průběžnost inkluzivní diagnostiky	155
6.1.4 Dialogický přístup v inkluzivní diagnostice	156
6.1.5 Interaktivní přístup v inkluzivní diagnostice	157
6.2 Diagnostické metody	158
6.3 Diagnostika vztahů ve třídě	161
6.3.1 Příklad využití diagnostiky vztahů ve třídě	167
6.3.2 Možnosti pedagogické intervence při práci s třídním kolektivem	168
6.4 Diagnostika chování žáka	170
6.4.1 Možnosti pedagogické intervence u žáků s problémy v chování	172
6.5 Spolupráce s rodinou	178
Příloha 1	181
Příloha 2	182
Inkluzivní vzdělávání: Teorie a praxe (Resumé / Summary)	183
Literatura	185
Rejstřík věcný	203
Rejstřík jmenný	213